

Ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijas iesniegšanas kārtība un saturs 3/6/21

Šā gada 14. janvārī Valsts sekretāru sanāksmē ir izsludināts MK noteikumu projekts, kas paredz būtiski mainīt aizdomīgu darījumu ziņošanas sistēmu. Šajā rakstā – par esošajiem deklarēšanas nosacījumiem un plānotajām izmaiņām saistībā ar jauno lietotni *goAML*.

Šobrīd likumvide uzliek pienākumu personām iesniegt ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarāciju nodokļu jomā gan Finanšu izlūkošanas dienestam ("FID"), gan VID. Saskaņā ar MK noteikumu projektu šā gada 1. jūlijā tiks ieviests pilnībā integrēts programmatūras risinājums *goAML*, kurš atcels šo paralēlās ziņošanas kārtību un uzlabos ziņošanas sistēmas funkcionalitāti.

Kam ir pienākums zinot par aizdomīgiem darījumiem?

Ziņošanas pienākums, iesniedzot ziņojumus un sliekšņa deklarācijas, ir Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma subjektiem, kas norādīti tā 3. pantā, kā arī 3.¹ pantā minētajām citām personām.

Kādos gadījumos iesniedzama sliekšņa deklarācija?

1) Attiecībā uz skaidras naudas darījumiem vai pārrobežu maksājumiem:

- klients veic skaidras naudas darījumu 7000 eiro vai vairāk, izņemot gadījumu, kad inkasācijas pakalpojuma ietvaros skaidru naudu ieskaita vai izņem no pakalpojuma sniedzēja klienta konta kredītiestādē vai finanšu iestādē;
- klients nosūta vai saņem pārrobežu maksājumu 500 000 eiro vai vairāk.

2) Apdrošināšanas komersantiem un starpniekiem, ciktāl tie veic vai sniedz dzīvības apdrošināšanas vai citus ar līdzekļu uzkrāšanu saistītus apdrošināšanas pakalpojumus:

- izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības vai atpirkuma summa ir 100 000 eiro vai vairāk.

3) Privātiem pensiju fondiem:

- izmaksātā papildpensijs kapitāla summa ir 100 000 eiro vai vairāk.

4) Kapitālsabiedrībām un kredītiestādēm, kas nodarbojas ar ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanu un pārdošanu:

- darījums, kurā klients pērk vai pārdod ārvalstu valūtu skaidrā naudā, ir 5000 eiro vai vairāk.

5) Izložu un azartspēļu organizētājiem:

- darījums ir 2000 eiro vai vairāk.

6) Personām, kas iesaistītas mākslas un antkvāro priekšmetu apritē:

- darījums ir 50 000 eiro vai vairāk.

7) Zvērinātiem notāriem:

- mantinieks, iesniedzot mantojamās mantas sarakstu ar mantas novērtējumu, mantojuma masas

sastāvā ir norādījis nereģistrējamu kustamu mantu (tostarp skaidru naudu), kuras novērtējums pārsniedz 15 000 eiro.

Deklarācija jāiesniedz reizi nedēļā par katru minēto darījumu iepriekšējā periodā. Tas ir periods no iepriekšējās sliekšņa deklarācijas iesniegšanas dienas.

Kas jāietver ziņojumā un sliekšņa deklarācijā?

- 1) Ziņojuma vai sliekšņa deklarācijas reģistrācijas dati (veids, gads, datums);
- 2) ES vienotās valūtas kods;
- 3) Informācija par ziņojuma vai sliekšņa deklarācijas iesniedzēju (nosaukums, reģistrācijas numurs, valsts);
- 4) Pazīmes kods atbilstoši klasifikatoru vērtībām:
 - sliekšņa deklarācijai:
 - sliekšņa deklarācijas pazīme atbilstoši klasifikatoram (kods);
 - ziņojumam:
 - informācija par iespējamo noziedzīgo nodarījumu vai nodarījumiem un vismaz vienu tipoloģijas pazīmi;
 - norāde, ka ziņojums iesniegts par aizdomīgu darījumu nodokļu jomā un nosūtāms VID;
 - citas pazīmes, kas raksturo ziņojumu.
- 5) Informācija par darījuma dalībniekiem un to saistītajām personām;
- 6) Ziņojumā vai sliekšņa deklarācijā iekļautās personas konta informācija;
- 7) Darījuma informācija, ieskaitot darījuma summu. Ja darījums veikts ārvalstu valūtā, tad papildus norāda darījuma summu ES vienotajā valūtā un konvertēšanas kursu;
- 8) Ziņojuma iesniegšanas pamatojums;
- 9) Informācija par darījumā iesaistītiem cita veida līdzekļiem, precēm vai pakalpojumiem, ja tādi ir;
- 10) Ziņojumam un sliekšņa deklarācijai jāsatur informācija vismaz par vienu darījumu vai darbību:
 - divu dalībnieku darījumu, kurā norādīts naudas sūtītājs un saņēmējs;
 - viena vai vairāk dalībnieku darījumu, kurā norādītas darījuma personas un to loma.

Kas ir *goAML* un kādā formātā būs jāsniedz deklarācija?

goAML lietotne sastāv no divām savstarpēji saistītām daļām:

1. lietotāja daļas, kura ārējiem lietotājiem ir slēgta un nodrošina saņemtās informācijas analīzes procesu;
2. tīmekļa daļas, kura nodrošina ziņojumu saņemšanu (augšuplādējot iepriekš sagatavotu XML datni vai aizpildot vietnes laukus) un informācijas apmaiņu ar sadarbības partneriem.

Ar šā gada 1. jūliju pašreizējo FID vietni plānots aizstāt ar jaunu <https://goAML.fid.gov.lv>, savukārt

pašreizējo FID datubāzi (“Ziņojumu un sliekšņa deklarāciju reģistrs”) aizstās *goAML* lietotāja daļa. *goAML* vietnē likuma subjekts vai cita persona vai to deleģēts pārstāvis pieteiks sistēmas lietotāja kontu FID vietnē, aizpildot elektronisku pieteikumu un pievienojot dokumenta kopiju, kas apliecina tiesības pārstāvēt likuma subjektu vai citu personu. Pēc iesniegtās informācijas pārbaudes un datu apmaiņas ar Uzņēmumu reģistru tiks aktivizēts sistēmas lietotāja korts.